

Liška obecná s Ozoboty

Autor: Mgr. Martina Jedličková, Centrum robotiky

Časová náročnost: 45 minut

Ročník: 4.–5.

Předmět: člověk a jeho svět (přírodověda), matematika, informatika

Učivo: živočichové v lese, početní operace do 100, základy algoritmizace

Pomůcky: vytisknutý pracovní list pro žáky, fixy, Ozoboty, (ozokódy – volitelné)

Popis aktivity:

Pracovní list můžeme využít v několika předmětech nebo jen v jednom z nich. Jednou z variant je zařazení pracovního listu do hodiny informatiky a procvičení učiva z ostatních předmětů.

Úvodní motivace

Hodinu můžeme začít brainstormingem ohledně lišky obecné či můžeme přejít rovnou k pracovnímu listu a zadání práce žákům.

„Liška Zrzečka potřebuje pomoci sehnat potravu (myš, žába, ještěrka). V lese má vytipovaná místa, kde může potravu lovit. Pozor! Nejen liška má vytipovaná místa, ale i jiní mnohem větší predátoři. Pokus se lišce Zrzečce bezpečně sehnat potravu. Poradím Ti, že bezpečné jsou pouze cesty, jejichž výsledek příkladu je roven číslu 36. Zároveň se u těchto výsledků (rovných číslu 36) nachází pravdivé informace o lišce obecné. Zbylé informace pravdivé nejsou. Až budeš mít jasno, jakou cestu pro potravu zvolíš, rozmístíš na trasu správné kódy.“

Zadání práce

Žáky můžeme nechat pracovat ve dvojici či samostatně. Rozdáme žákům pracovní list (Příloha 1) a společně si ho projdeme. V případě, že budou žáci pracovat ve dvojici (doporučuji), každý si vypočítá příklady sám na papír, do sešitu (opsat a vypočítat) nebo na mazací tabulku. Jakmile je budou mít oba z dvojice vypočítané, otočí si pracovní list na stranu B (zadní strana pracovního listu). Zde mají v diagramu popsany postup pro kontrolu pracovního listu ve dvojici.

Pracovní list jsem vytvořila ve dvou variantách – bez ozokódů a s nimi. Záleží na tom, zda učitel chce, aby žáci museli i vyhledat vhodné kódy nebo jen umístili ty zvolené na pracovním listu.

Poté, co si své výsledky porovnají a zkontrolují, přejdou k další části, a to ke správnému rozmístění kódů pro Ozobota, které mají uvedené v záhlaví pracovního listu na straně A. Žákům připomeneme, že Ozobot čte kódy zleva doprava. **(Zde nejčastěji chybují – použijí správný kód v nesprávném pořadí barev.)**

Než žákům poskytneme čas na práci, necháme je zopakovat postup, kterým se budou během práce s pracovním listem řídit. **Příloha 2** slouží učitelům i jako inspirace k další práci. **Příloha 3** slouží žákům k samostatné kontrole své práce.

Reflexe:

Společně s žáky zhodnotíme práci v hodině:

- Informatická část
  - *Ukažte mi, jak se Vám líbila práce s roboty? (Ruka u země – moc nelíbila, ruka nahoře – líbila. Žáci svojí rukou naznačí míru atraktivity dané aktivity.)*
  - *Narazil někdo z Vás při umisťování kódů na nějaký problém? Pokud ano, tak na jaký.*
  - *Ukaž mi na palci, jak jsi porozuměl/a diagramu na straně B. (Palec nahoru – rozuměl/a jsem všemu, palec vodorovně se zemí – zorientoval/a jsem se v něm, ale nerozuměl/a jsem _____ (např. otázce, postupu, šipkám apod.), palec dolů – vůbec jsem se v něm nevyznal/a, zatím nerozumím jeho principu.)*
- Český jazyk – význam slov
  - *Postaví se všichni, kdo si zvýraznili v textu právě jedno „neznámé“ slovo. (Postup viz Příloha 2)*
  - *Postaví se všichni, kdo si zvýraznili v textu dvě „neznámá“ slova. Apod.*
  - S textem je možné pracovat i dále. Žáci mohou některou z vět přepsat do sešitu a u námi vybraných slov určovat mluvnické kategorie apod. Záleží na našem nápadu a cíli pro využití textu.
- Přírodověda
  - S žáky si můžeme vytvořit myšlenkovou mapu k lišce obecné a zaznamenat si informace, které o ní víme, např. jak vypadá – barvy, jak se řekne slovo liška anglicky, čím se živí, kde se vyskytuje apod.
  - Můžeme využít metodu [E-U-R](#).
  - S žáky můžeme řešit pravdivost informací a nepravdivé informace uvádět na pravou míru apod.
  - Žáci mohou využít internet pro dohledání dalších informací.
  - *Jaká informace Vás nejvíce zaujala/překvapila?*

Nápady na využití pracovního listu:

- Pracovní list do hodiny informatiky – využijeme jeho informatický potenciál, žáci si procvičí pravolevou orientaci a orientaci v prostoru. Zbylých informací se dotkneme jen okrajově.
- V průběhu školního dne – PRV (úvodní motivace o lišce, brainstorming/E-U-R/ myšlenková mapa), M (žáci vypočítají příklady), ICT (programovací část), ČJ (význam slov), VV (tvorba obleku z papíru pro Ozobota – liška Zrzečka).
- Projektový den – pracovní list může být součástí projektového dne, například na téma: Život v lese apod.

Použité zdroje:

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Li%C5%A1ka_obecn%C3%A1_\(%C5%A1elma\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Li%C5%A1ka_obecn%C3%A1_(%C5%A1elma))

Příloha 1 – Pracovní list pro žáky s ozokódy

LIŠKA OBEČNÁ

str. A

Postup:

- Vypočítej příklady
- Dopln znaménka $>$, $<$, $=$ a
- Podtrhni zeleně příklady rovny číslu 36
- Otoč na str. B
- Vrať se na stranu A a vybarvi cestu s kódy vedoucí za potravou (výsledek příkladu = 36)
- Půjč si Ozobota a pusť ho na dráhu

Ozokódy:

	otoč se o 180 stupňů
	zatoč vlevo
	zatoč vpravo
	konec/výhra
	pokračuj rovně

$(4 \cdot 8) + 7$ 36

Mršinu požírají lišky jen ráno.

$57 - (3 \cdot 7)$ 36

Lišky loví raději brzy ráno než večer za soumraku.

$72 - (4 \cdot 9)$ 36

Liška na svoje kořisti útočí až 5 metrovým skokem, v letu kormidluje oháňkou a z vysoka dopadá na kořist.

$(8 \cdot 9) - (4 \cdot 9)$ 36

Jejich ocas dorůstá až do délky 50 cm.

$29 + (3 \cdot 6)$ 36

Lišky jsou přenašeči chorob, jako jsou žloutenka a rýma.

$(2 \cdot 9) + (3 \cdot 6)$ 36

Liška nemá ráda chuť krtků, chytá je živé mláďatům na hraní.

$(5 \cdot 3) + (3 \cdot 7)$ 36

Liška obecná má několik doupat. Hlavní průchod v noře může mít až 17 m.

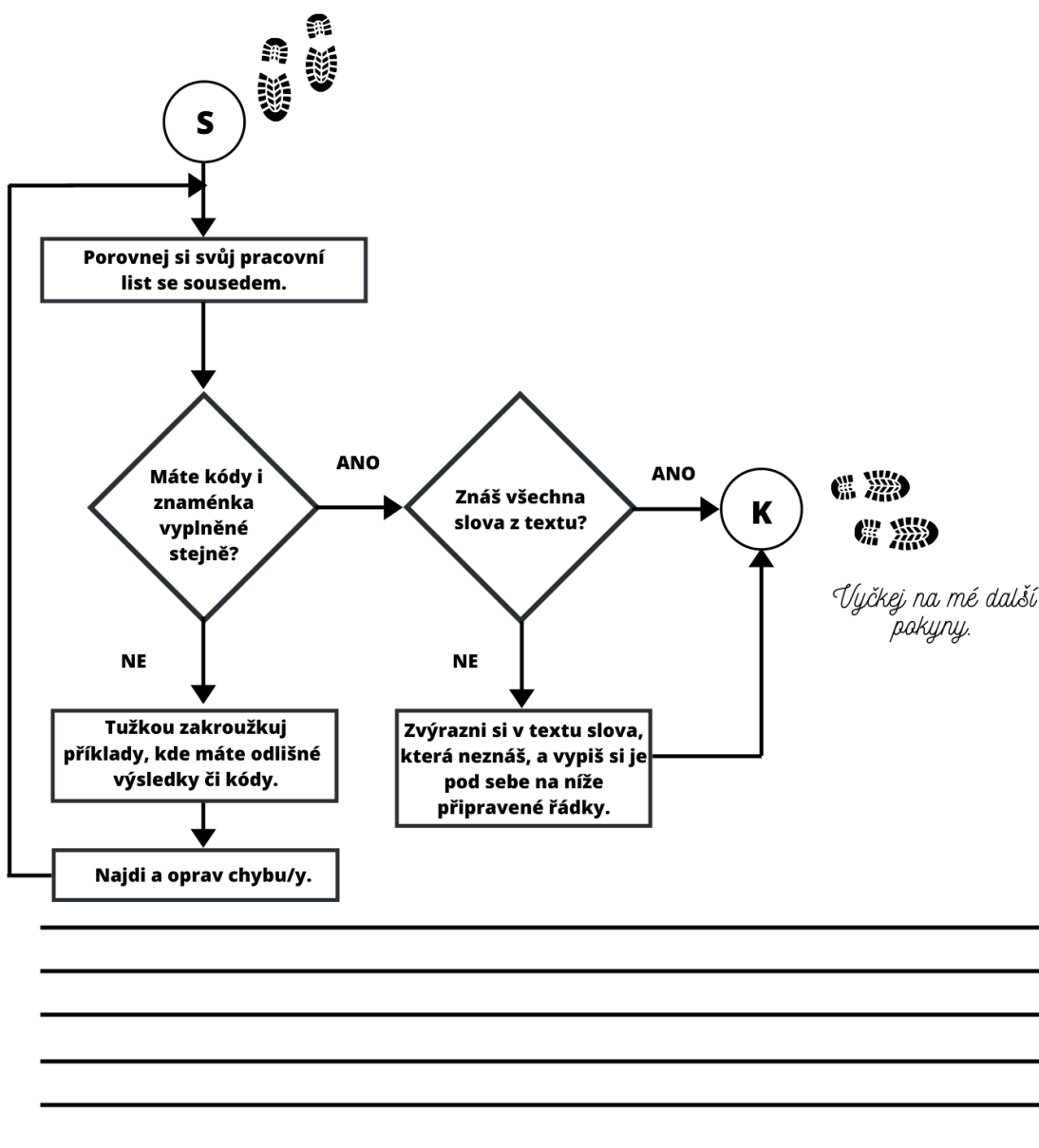
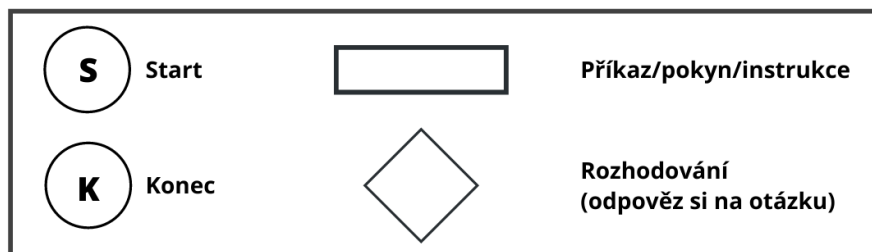
$67 - (4 \cdot 7)$ 36

Místo pobytu své kořisti určují hmatem.

START

Když jsi hotov, následuj diagram:

Vysvětlivky:

Příloha 1 – Pracovní list pro žáky bez ozokódů

LIŠKA OBECNÁ

str. A

Postup:

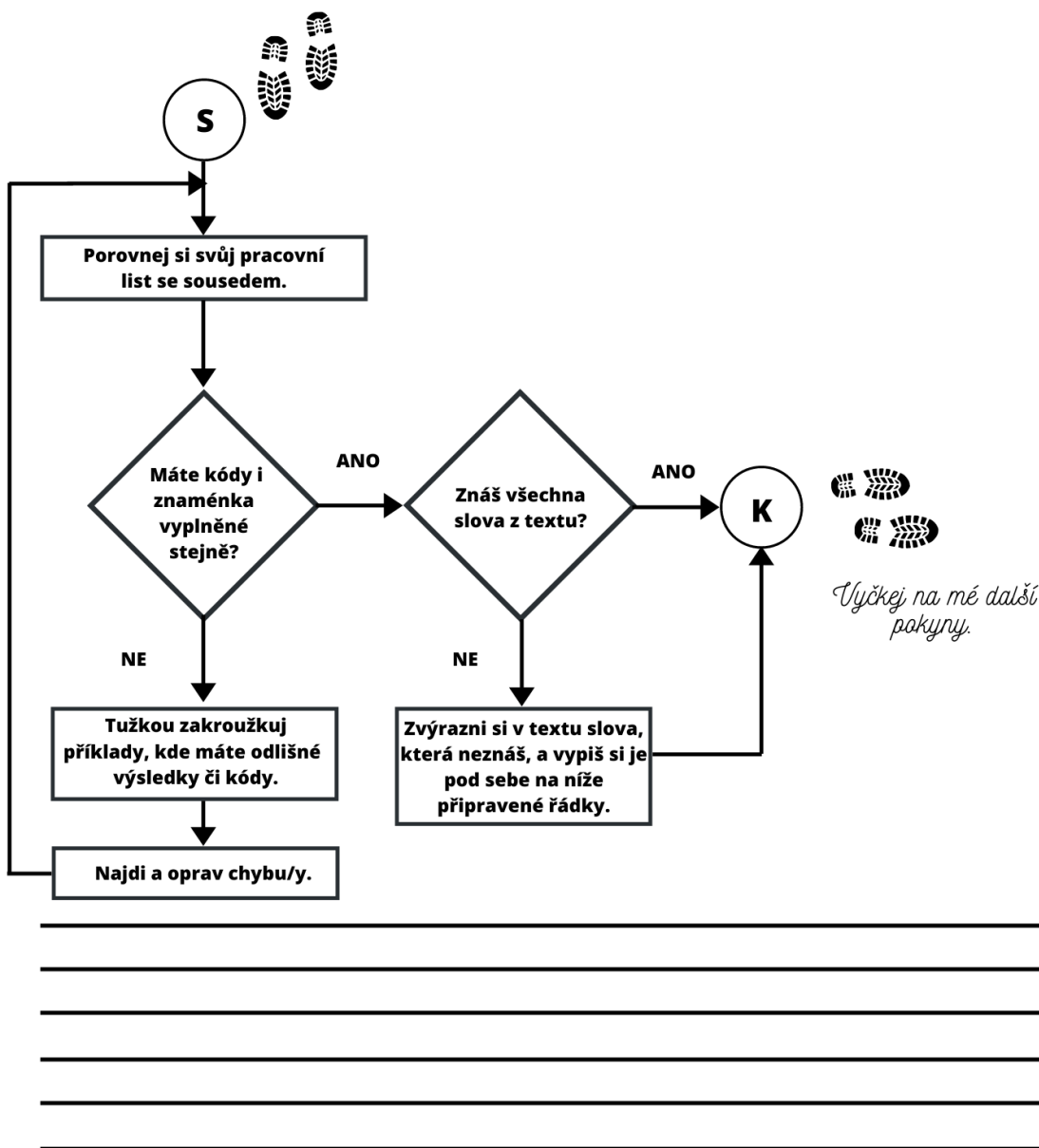
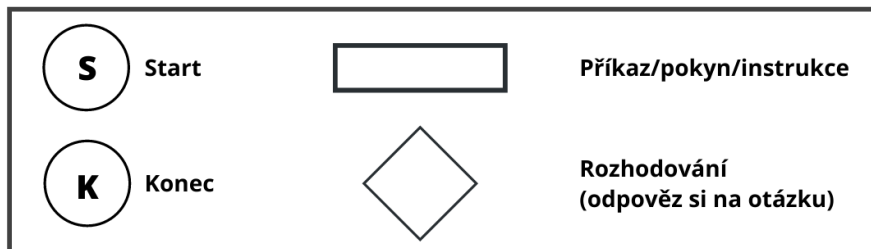
- Vypočítej příklady
- Doplni znaménka >, <, = a
- Podtrhni zeleně příklady rovny číslu 36
- Otoč na str. B
- Vrať se na stranu A a vybarvi cestu s kódy vedoucí za potravou (výsledek příkladu = 36)
- Půjč si Ozobota a pusť ho na dráhu

$(4 \cdot 8) + 7 \quad \square \quad 36$ Mršinu požírají lišky jen ráno.	$57 - (3 \cdot 7) \quad \square \quad 36$ Lišky loví raději brzy ráno než večer za soumraku.
$72 - (4 \cdot 9) \quad \square \quad 36$ Liška na svoje kořisti útočí až 5metrovým skokem, v letu kormidluje oháňkou a z vysoka dopadá na kořist.	$(8 \cdot 9) - (4 \cdot 9) \quad \square \quad 36$ Jejich ocas dorůstá až do délky 50 cm.
$29 + (3 \cdot 6) \quad \square \quad 36$ Lišky jsou přenašeči chorob, jako jsou žloutenka a rýma.	$(2 \cdot 9) + (3 \cdot 6) \quad \square \quad 36$ Liška nemá ráda chuť krtků, chytá je živé mláďatům na hraní.
$(5 \cdot 3) + (3 \cdot 7) \quad \square \quad 36$ Liška obecná má několik doupat. Hlavní průchod v noře může mít až 17 m.	$67 - (4 \cdot 7) \quad \square \quad 36$ Místo pobytu své kořisti určují hmatem.

▲
START

Když jsi hotov, následuj diagram:

Vysvětlivky:

Příloha 2 – Řešení pro pedagoga

KONTROLNÍ LIST (pro pedagoga ke straně A pro případ společné kontroly):

- **Červeně** jsou opraveny chybné informace v textu.
- **Zabarvená slova** žlutě představují příklady slov, které děti nemusí znát a mohou si je označit v textu jako slova pro ně neznámá. Máme několik variant jak s "neznámými" slovy dále pracovat.
  - Můžeme nechat žáky, kteří znají význam daného slova, vysvětlit slovo ostatním.
  - Můžeme nechat žáky, aby si význam slova vyhledali na internetu.
  - Můžeme žáky nechat zapsat slovo a jeho význam na čtvrtku (malý kus) a vyvěsit si vysvětlení ve třídě, tak aby bylo všem na očích.
  - Můžeme dětem námi předpokládané neznámé významy slov připravit na kartičky, ty rozmístit po třídě nebo na tabuli a děti mohou následně hledat vhodné slovo z pracovního listu, které by se k popisu hodilo.

$(4.8) + 7 > 36$ Mršinu požírají lišky jen v nocí .	$57 - (3.7) = 36$ Lišky loví raději brzy ráno než večer za soumraku.
$72 - (4.9) = 36$ Liška na svoje kořisti útočí až 5metrovým skokem, v letu kormidluje oháňkou a z vysoka dopadá na kořist.	$(8.9) - (4.9) = 36$ Jejich ocas dorůstá až do délky 50 cm.
$29 + (3.6) > 36$ Lišky jsou přenašeči chorob jako je svrab a vzteklina .	$(2.9) + (3.6) = 36$ Liška nemá ráda chuť krtků, chytá je živé mláďatům na hraní.
$(5.3) + (3.7) = 36$ Liška obecná má několik doupat. Hlavní průchod v noře může mít až 17 m.	$67 - (4.7) > 36$ Místo pobytu své kořisti určují sluchem a čichem .

start ▲

Příloha 3 – Řešení při samostatné práci pro žáka

KONTROLNÍ LIST (pro žáka):

- Červeně jsou opraveny chybné informace v textu.
- Barevné kódy slouží ke kontrole.

 $(4.8) + 7 > 36$ Mršinu požírají lišky jen v noci.	 $57 - (3.7) = 36$ Lišky loví raději brzy ráno než večer za soumraku.
 $72 - (4.9) = 36$ Liška na svoje kořisti útočí až 5 metrovým skokem, v letu kormidluje oháňkou a z vysoka dopadá na kořist.	 $(8.9) - (4.9) = 36$ Jejich ocas dorůstá až do délky 50cm.
 $29 + (3.6) > 36$ Lišky jsou přenašeči chorob jako jsou svrab a vzteklina.	 $(2.9) + (3.6) = 36$ Liška nemá ráda chuť krteků, chytá je živé mláďatům na hraní.
 $(5.3) + (3.7) = 36$ Liška obecná má několik doupat. Hlavní průchod v noře může mít až 17 m.	 $67 - (4.7) > 36$ Místo pobytu své kořisti určují sluchem a čichem.

start ▲